

УДК 613.8-057.874

ШКІДЛИВІСТЬ ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ

Студ. В.О. Сердюк, гр. БА-16
Науковий керівник проф. І.В. Панасюк
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета дослідження – аналіз сучасного стану вживання алкоголю в Україні і виявлення основних тенденцій у цій сфері.

Завдання дослідження – провести аналітичний огляд інформації щодо сучасного стану вживання алкоголю в Україні, з'ясувати вплив на це різних факторів.

Об'єкт дослідження. Комплекс заходів щодо контролю та профілактики вживання алкоголю в Україні.

Методи та засоби дослідження. Під час проведення дослідження застосовано аналітичні методи пошуку і обробки інформації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Проведено аналітичний огляд інформаційних джерел щодо вживання алкоголю в Україні. З'ясовано вплив таких факторів, як рівень споживання алкоголю, дитячий алкоголізм, географічні особливості, вплив алкоголізму на сімейне життя, ураження потомства. Це дозволяє надати подальшого розвитку процесу становлення сучасних методів зменшення вживання алкоголю громадянами України.

Результати дослідження. Алкоголізм — психічне захворювання, викликане тривалою інтоксикацією організму алкоголем та, як наслідок, токсичним ураженням головного мозку та внутрішніх органів. Розвивається поступово з побутового пияцтва, при цьому алкогольне сп'яніння набуває важких форм.

Пияцтво в Україні — гостра соціально-культурна проблема України. Щороку в Україні ставлять на облік 100 тисяч алкоголіків. Загальна їх кількість більше удесятеро, і складає 700 тис. осіб. Це набуває ознак національної епідемії. Відповідно до загальноприйнятих міжнародних норм, вимираючою вважається нація, яка вживає понад 8 л чистого спирту на душу населення на рік. Україна за підсумками 2012 року зайняла третє місце в світі по середньому споживанню горілки на людину. Про це свідчать дані рейтингу, складеного на основі даних британської компанії «International Wine & Spirit Research». Згідно з ним, на душу населення в Україні доводиться 7,7 літра горілки в рік. Перше місце в даному рейтингу належить Росії (13,9 літра), друге — Білорусі (11,3), четверте — Польщі (7,0), п'яте — Казахстану (5,9). Всього жителі Землі в 2012 році спожили 4,44 млрд літрів горілки.

За даними экс-міністра охорони здоров'я України професора Миколи Поліщука, щодня алкоголь вбиває 40 українців щодня. Крім того, за його словами, в Україні зараз фіксується 25-30% випадків дитячої патології новонароджених і дуже часто причиною цього є саме алкоголь, тобто вживання алкоголю як матір'ю, так і батьком. Але цей факт зазвичай не розголошується. Алкоголь є причиною передчасної смерті майже 30% українських чоловіків.

Майже 40% українських підлітків 14—18 років регулярно вживають спиртні напої. Всесвітня організація охорони здоров'я провела опитування школярів у 41 країні світу, чи вживають вони спиртне. Україна в списку перша. 40 відсотків дітей в Україні вживають алкоголь. Вживання пива в Україні серед підлітків за останні чотири роки зросло вдвічі.

Географічні особливості. Найбільша кількість отруєнь і алкогольних психозів реєструється в Донецькій області — близько 6 тисяч в рік. У більшості західних і

центральної області цей показник не перевищує 500 випадків на десять тисяч чоловік в рік. У сільській місцевості смертність від алкоголізму вище міської в 2-3 рази.

Вплив алкоголізму на сімейне життя. Сім'я алкоголіка перебуває в постійному стані тривоги та нестабільності. Вживання наркотиків або алкоголю одним з членів сім'ї спричинює дисбаланс покоління: батьків, друзів, дітей. Поведінка та психофізичний стан членів сім'ї визначається станом та фазою захворювання алкоголіка. Поряд з проблемою впливу та прогресу патології, виникає питання відповідальності, розподіл її на усіх членів родини. Пізніше простежуються деструктивні форми організації сімейного бюджету та питання дитячого виховання. Важливим фактом для покращення та зміни даної ситуації є усвідомлення іншою стороною, другом, що не вживає алкоголю, своєї ролі в процесі одужання сім'ї.

Для сімей, де є алкоголік, характерна інвазійність, тобто наполегливі спроби обмежити свободу певної особи.

Основною рисою членів сім'ї, друзів з алкогольною проблемою можна назвати непевність — руйнується порядок подій, цінностей, несподівані зміни настроїв. Поруч із непевністю, страхом, як наслідок постає агресія, яка прагне знищити джерело страху або пригнітити його.

Ураження потомства. Серед багатьох різних факторів, що впливають на прогрес алкоголізму, визнають генетичну схильність, або, іншими словами, спадковий характер. Статистичні дані доводять, що п'ятдесят відсотків опитаних дітей алкоголіків — залежні і актуалізують дану генетичну програму. У дітей алкоголіків простежується підвищена чутливість до алкоголю. В цих осіб незначне вживання алкоголю ставить загрозу формування звикання та похмільного синдрому. Не менш відповідальним є період вагітності. Пренатальний період характерний повною залежністю від матері. Алкоголь, токсичні речовини, що утворюються внаслідок обмінних процесів організму, через плацентарний бар'єр потрапляють в організм плоду та спричинюють отруєння. Особливу небезпеку спричинює вживання алкоголю в перші три місяці вагітності.

Сучасна наука розрізняє такі основні шляхи впливу алкоголізму чоловіків і жінок на їх нащадків:

- тератогенний - народження неповноцінної дитини, завдяки вживанню жінкою в день зачаття або в перші тижні вагітності спиртних напоїв.
- мутагенний - різні пошкодження хромосом, що призводить до народження розумово відсталої дитини.
- соматогенний - пов'язаний з травмами і хронічними захворюваннями батьків-алкоголіків, що негативно відбувається на розвиток плоду.

Грудні діти хворіють алкоголізмом через кров і молоко матері.

Висновки. Проведений аналітичний огляд інформаційних джерел щодо вживання алкоголю в Україні, показав що це серйозна проблема для суспільства і уряду країни. Показано, що впливають декілька факторів, це рівень споживання алкоголю, споживання алкоголю у сімейному житті, ураження потомства, дитячий алкоголізм, географічні особливості. Все дозволяє розробити комплекс заходів для реалізації на державному та суспільному рівні щодо контролю та профілактики вживання алкоголю в Україні.

Ключові слова. алкоголізм, пияцтво, дитяча патологія, профілактика вживання алкоголю.